

Resûlullahı uymak yedi derecedir

Resûlullahı â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• tâcibiâ€™ olmak yedi derecedir: Birincisi, ahkâm-ı islâmiyyeye inanarak, â€œöğrenmek ve yapmaktır. Bâ€™tân mâ€™slimânların ve â€œlimlerin ve zâhidlerin ve â€œbidlerin â€œerâmetullahi teâliâ€• ale ecmaâ€™â€™nâ€• tâcibiâ€™ olmasý, bu derecedir. Bunların nefsi â€œmâ€™n etmemiştir. Allahü teâliâ€•, merhamet eden â€œmâ€™nî kabâ€™l etmektedir.

Ykincisi, emri yapmakla berâber, Resûlullahın â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• bâ€™tân sâ€™zlerini ve â€œdetlerini yap kalbi kâ€™tâ€™ huylardan temizlemektir. Tesavvuf yolunda yâ€™râ€™yenler bu derecedir.

â€œâ€™ncâ€™sâ€™, Resûlullahda â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• bulunan hâ€™llere, zevklere ve kalbe dođan þeylere de olmakdır. Bu derece, tesavvufun (Vilâyet-i hâ€™ssa) dediđi makâ€™mda ele geâ€™ser. Burada, nefis de â€œmâ€™n ve itâ€™â€™at eden bâ€™tân ibâ€™detler, hakâ€™kâ€™ ve kusâ€™rsuz olur.

Dâ€™rdâ€™ncâ€™sâ€™, ibâ€™detler gibi bâ€™tân hayrlý ipler hakâ€™kâ€™ ve kusâ€™rsuz olmakdır. Bu derece, (Ulemâ€™-i râ€™sihâ€™n) denilen bâ€™yâ€™klere mahsâ€™sdur. Bu râ€™sih ilmi â€œlimler, Kurâ€™ân-ý kerâ€™min ve hadâ€™s-i berâ€™flerin derin maâ€™nâ€™nâ€™ ipâ€™retlerini anlar. Bâ€™tân Peygamberlerin Eshâ€™bý â€œradýyallahü teâliâ€• anham ecmaâ€™â€™nâ€•, bâ€™yle idi. Hep â€œmâ€™n etmiþ, mutmainne olmuþdur. Bâ€™yle tâcibiâ€™ olmak, yâ€™ tesavvuf ve vilâyet yolundan ilerleyenlere veyâ€™c bâ€™tân sâ€™nnetlere yapýparak bâ€™tân bidâ€™atlerden kaâ€™sanlara nasâ€™b olur. Bugâ€™n, dâ€™nyâ€™y bidâ€™at kaplamýþ, sâ€™nnetler olmuþdur. Bugâ€™n, sâ€™nnetleri bulup yapýmak ve bidâ€™at deryâ€™sýndan kurtulmak, imkân hâ€™ricinde kalmýþdır. Bidâ€™at hâ€™lini almýþdır. Hâ€™lbuki, â€œdetler ne kadar yerleþmiþ ve yayılmýþ olsalar ve ne kadar gâ€™zel gâ€™râ€™nseler de, din ve ahkâm islâmiyye olamaz. Kâ€™fre sebep olan ve harâ€™m olan þeyler, â€œdet hâ€™lini alsalar, halâ€™l ve câ€™iz olmazlar. [Demek ki, bu dereceye kavupmak iâ€™sin, tesavvuf yolundan ilerlenir. Bu yola, tarâ€™kat denir. Ýlk asrlarda, sâ€™nnetlerin hepsine uymak kolay idi. Tesavvufa lâ€™zâ€™m yokdu.]

Bepincisi, Resûlullahı â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• mahsâ€™s kemâ€™clâ€™ta, yâ€™ksekliklere tâcibiâ€™ olmakdır. Bu ke ve ibâ€™det ile ele geâ€™semez. Ancak, Allahü teâliâ€™dan, lutf ve ihsân ile gelir. Bu derecede olanlar, bâ€™yâ€™k Peygamberler â€œsalevâ€™tullahi teâliâ€™ aleyhim ecmaâ€™â€™nâ€• ve bu â€™mmetin pek az bâ€™yâ€™kleridir.

Altýncýsý, Resûlullahın â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• mahbâ€™biyyet ve maâ€™pâ€™kýyyet kemâ€™clâ€™týna tâcibiâ€™ o teâliâ€™nâ€™ â€™ok sevdiklerine mahsâ€™sdur ve lutf ile ele geâ€™semez, muhabbet lâ€™zýmdýr.

Yedinci derece, insan vâ€™câ€™dâ€™nâ€™n her zerresinin tâcibiâ€™ olmasýdır. Tâcibiâ€™ metbâ€™â€™â€™ o kadar benzer ki, tâcibiâ€™ aradan kalkar. Bunlar da, sanki Resûlullahı â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• gibi, ayný kaynaktan, herþeyi alýr.